

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «КОМП'ЮТЕРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ І ДИЗАЙН»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерне проектування і дизайн».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерне проектування і дизайн» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **2 семестрі 2020-2021 навч. року** за анкетною: «Академічна доброчесність». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; колективи кафедр та ПІБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій.

Всього опитані **17 респондентів** (здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»), що склало **100%** від загальної кількості здобувачів за цією освітньою програмою. Розподіл респондентів за курсами навчання наведено на рисунку 1. *Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).*

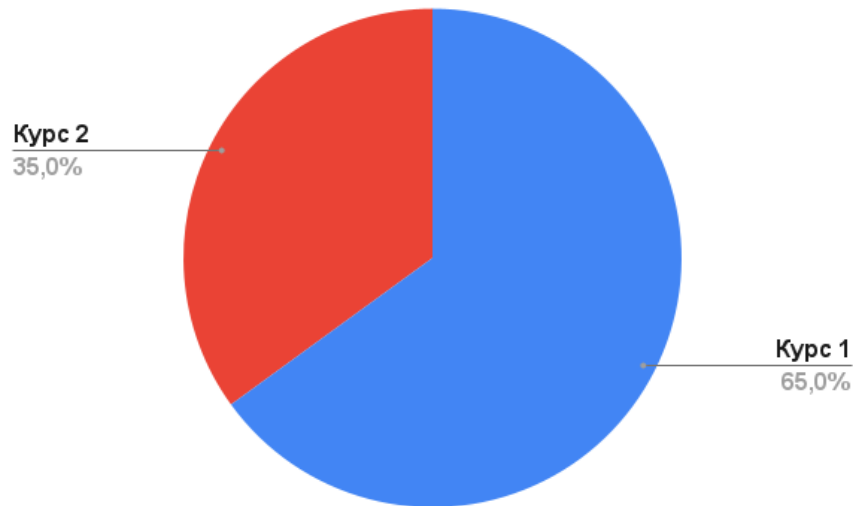

Рисунок 1 – Розподіл респондентів за курсами навчання

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низький; загалом низький; середній; загалом достатньо високий; дуже високий. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

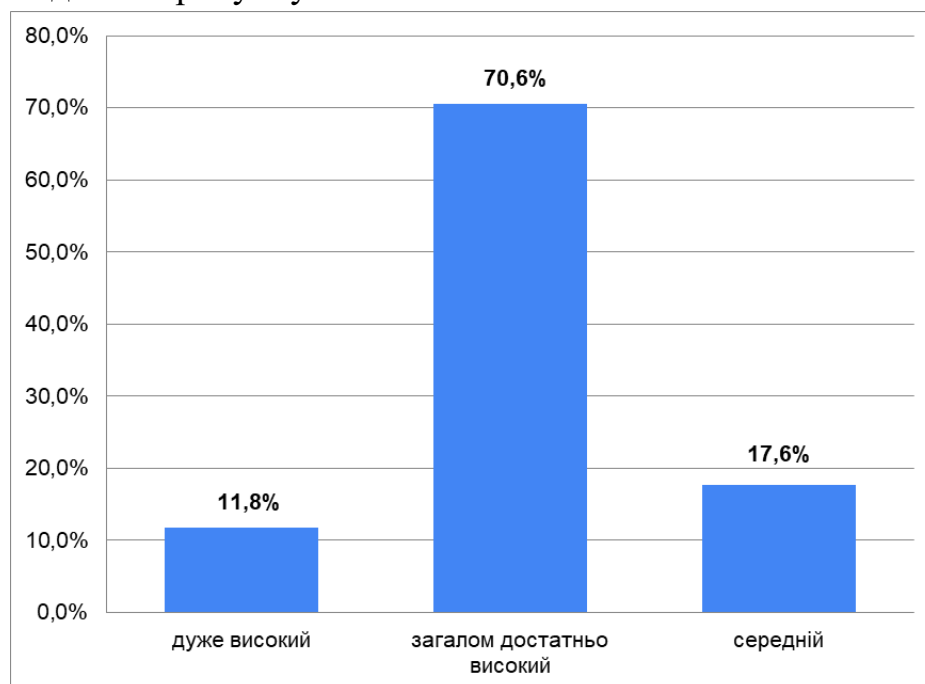

Рисунок 2 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже високий» 11,8% та «загалом достатньо високий» 70,6%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано *оцінити корупцію в університеті* за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі студенти; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і студенти, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

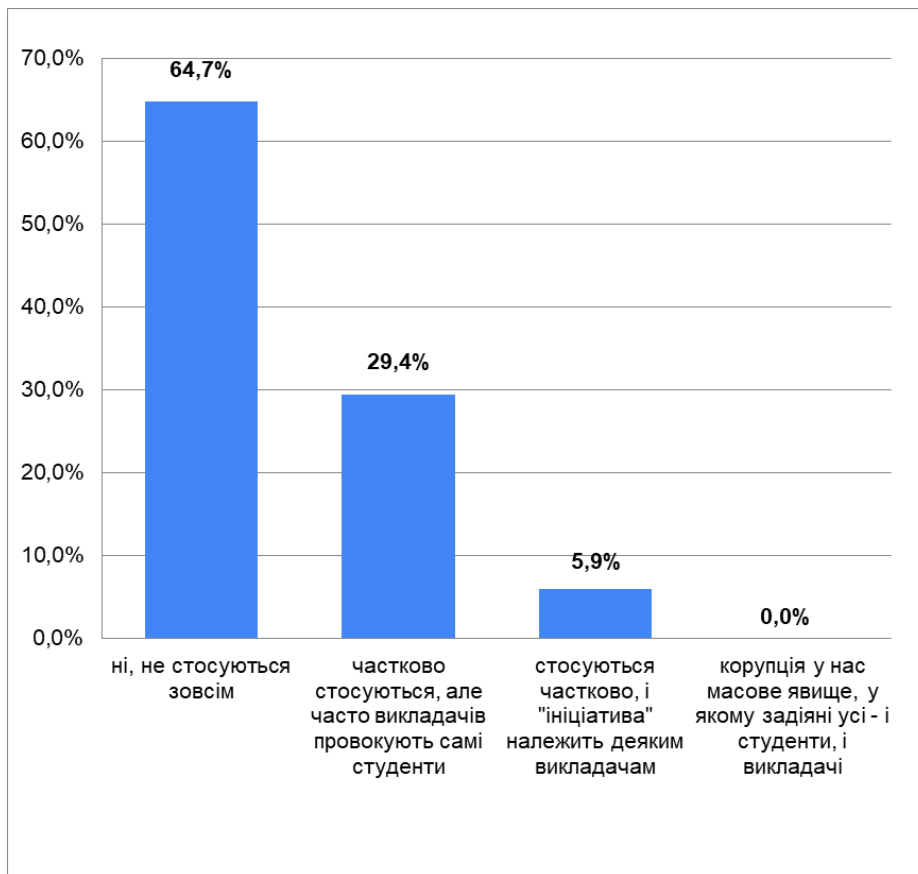

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 3 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 64,7% «ні, не стосуються зовсім». Дали відповідь «частково стосуються, але часто викладачів провокують самі студенти» 29,4% респондентів.

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Чи доводилось Вам особисто в цьому семестрі робити наступне...?». Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- дарувати подарунки викладачам
- надавати викладачам на послуги кафедри
- купувати навчальні матеріали кафедри
- купувати реферат
- купувати курсову роботу
- купувати дипломну роботу
- платити гроші за оцінку
- платити за поселення у гуртожиток
- готувати шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах
- завантажувати матеріали з Інтернету, компіювати і здавати як власні.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4. На рисунку 4 не показані відповіді на 100% «ніколи»: надавати викладачам на послуги кафедри, купувати дипломну роботу, платити гроші за оцінку.

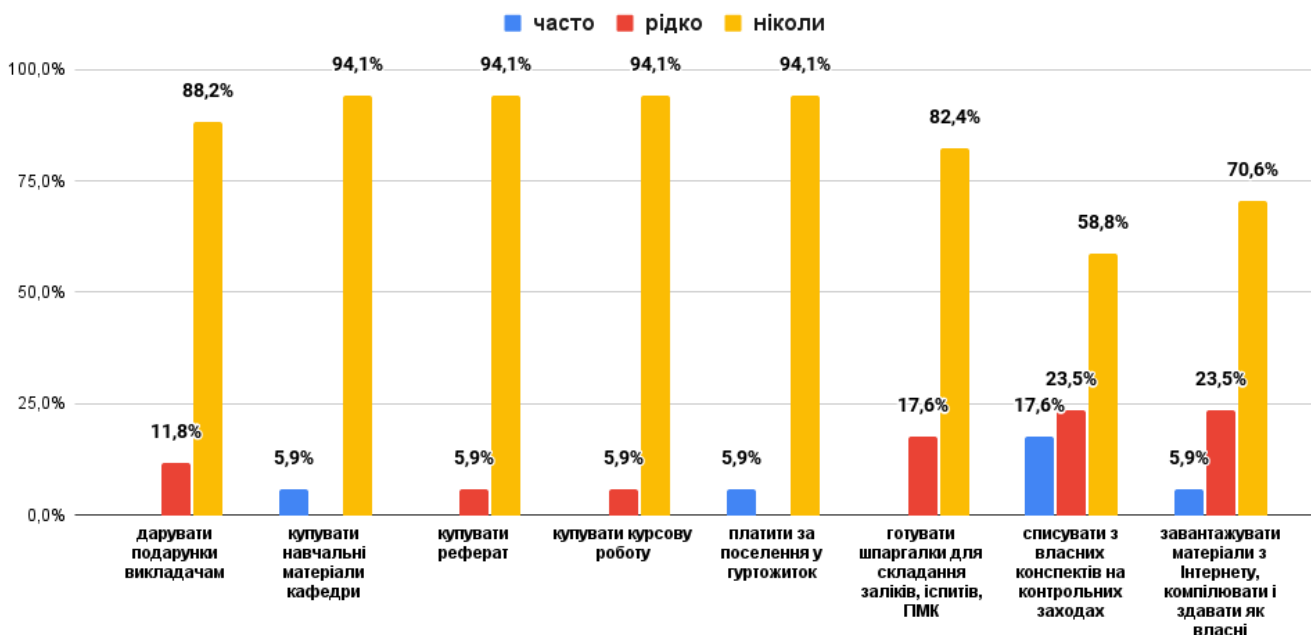

Рисунок 4- Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань не доброчесності в університеті (у відсотках)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 88,8% респондентів перелічених дій щодо питань не доброчесності в університеті не робили. Респонденти (41,2%) вказали, що «часто» і «рідко» списувати з власних конспектів на контрольних заходах; 29,4% «часто» і «рідко» - завантажувати матеріали з Інтернету, компілювати і здавати як власні; 17,6% «часто» і «рідко» - готували шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК.

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Якщо Ви в цьому семестрі особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб вступити до ЗВО
- для того, щоб отримати потрібну оцінку
- для того, щоб не здавати лабораторні і практичні роботи
- для того, щоб не робити особисто курсову чи дипломну роботу
- це був «знак вдячності»
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача.

Дали відповідь на це запитання **9 (53%)** з **17** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб отримати потрібну оцінку 85,7 % та 28,6% в «знак вдячності» (рис. 5).

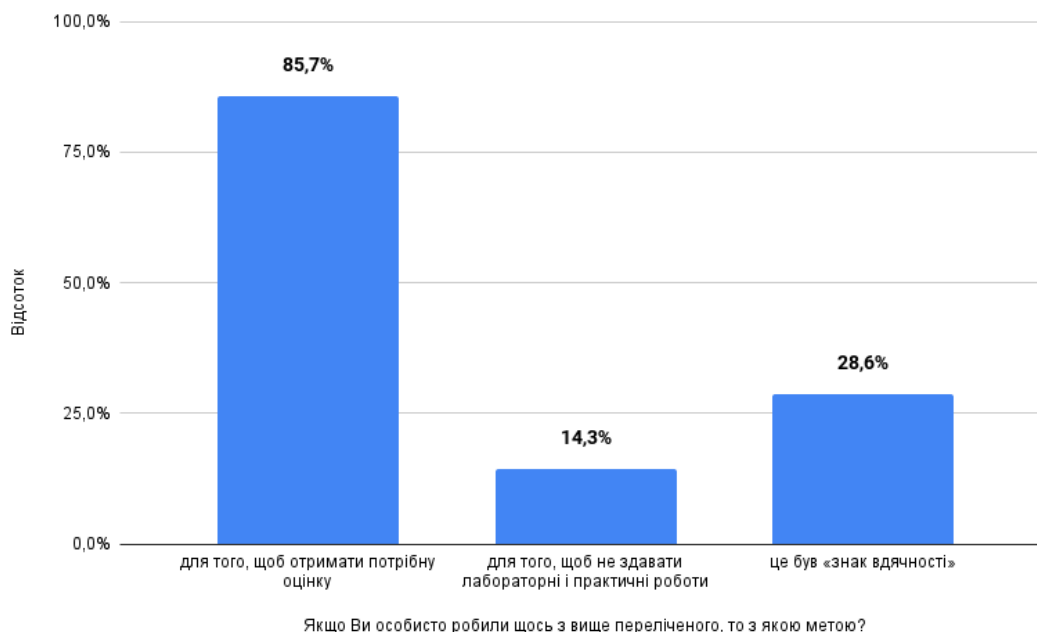

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости
- від методистів, лаборантів тощо
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 6.

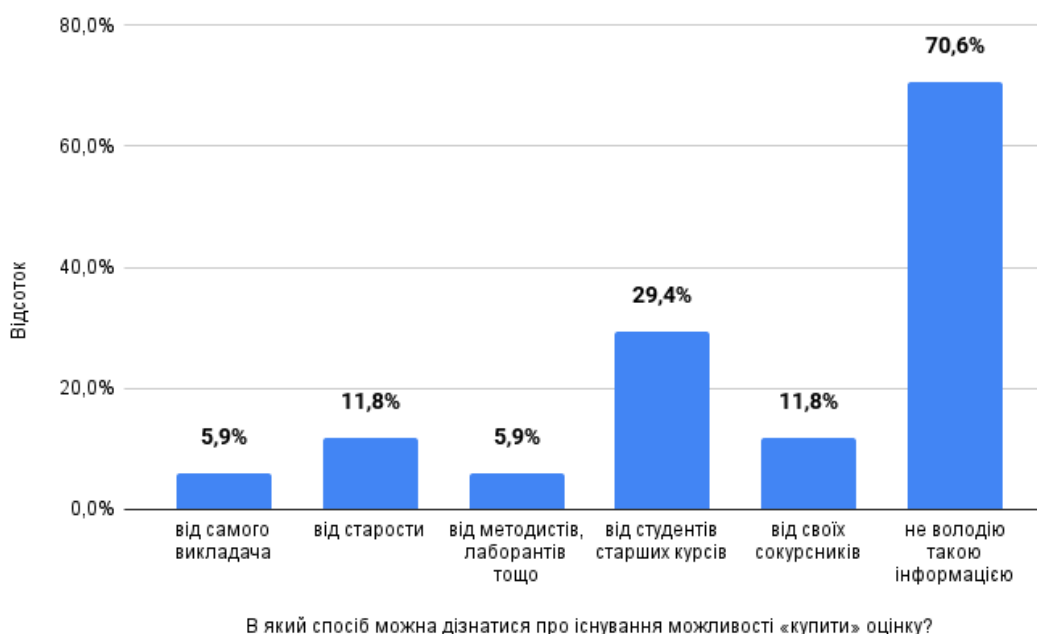

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 6 видно, що 70,6% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку та 29,4% вказали, що від студентів старших курсів.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Оцініть як часто Вам в цьому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 7.

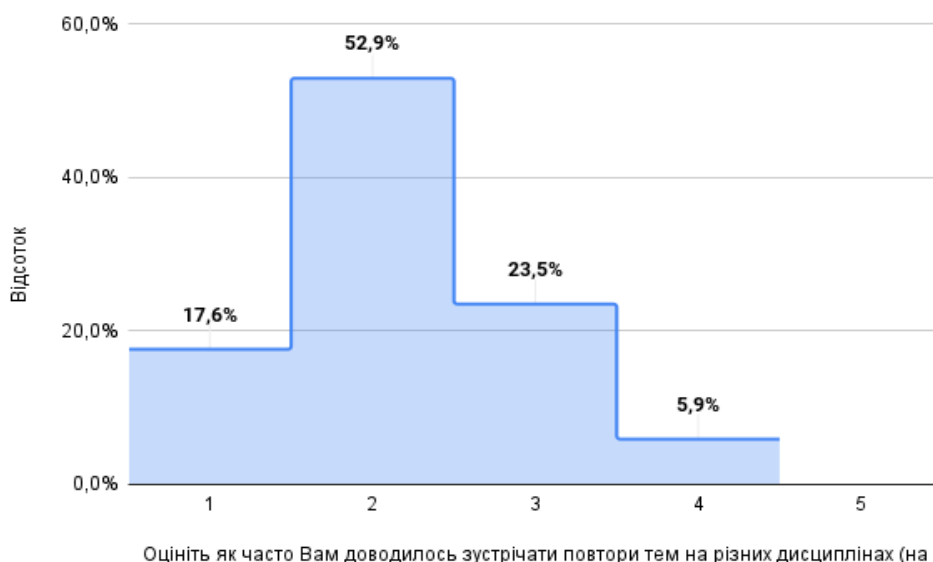

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 7 показує, що 17,6 % здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в цьому навчальному році та 52,9% «скоріш не доводилось».

7. На питання «Чи доводилося Вам в цьому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?» респонденти відповіли, що не доводилось 82,4% (рис. 8).

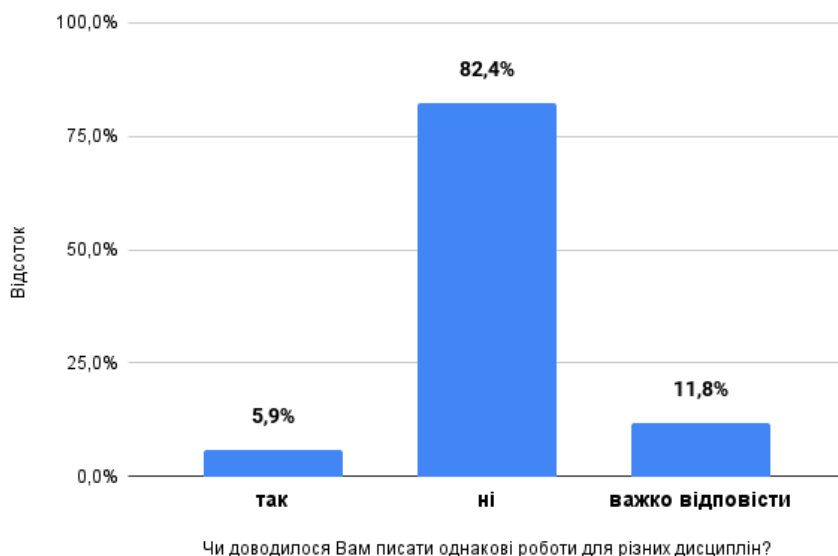

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «Чи доводилося Вам в цьому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?» 47% респондентів відповіли, що не доводилось, та 53%, відповідно, «так».

9. На питання «Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 58,8% як «помірне навантаження» та 29,4 % «скоріш надмірне» (рис. 9).

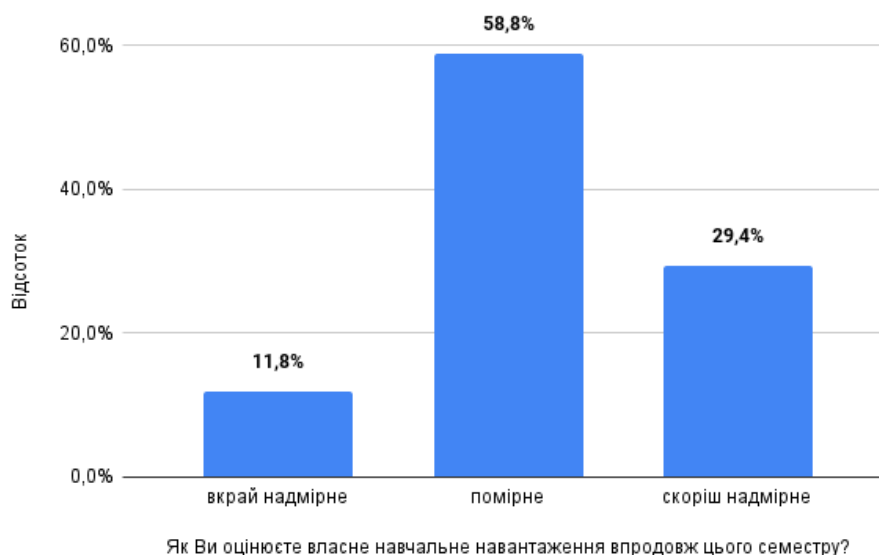

Рисунок 9 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

10. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Колективи яких кафедр, на Ваш погляд, є ВЗІРЦЕМ ДОБРОЧЕСНОСТІ та дотримання професійної етики?» (кількість відповідей не більше трьох). Дали відповіді 14 (82,4%) з 17 респондентів. Лідери серед кафедр за результатами опрацювання наведені на рисунку 10.

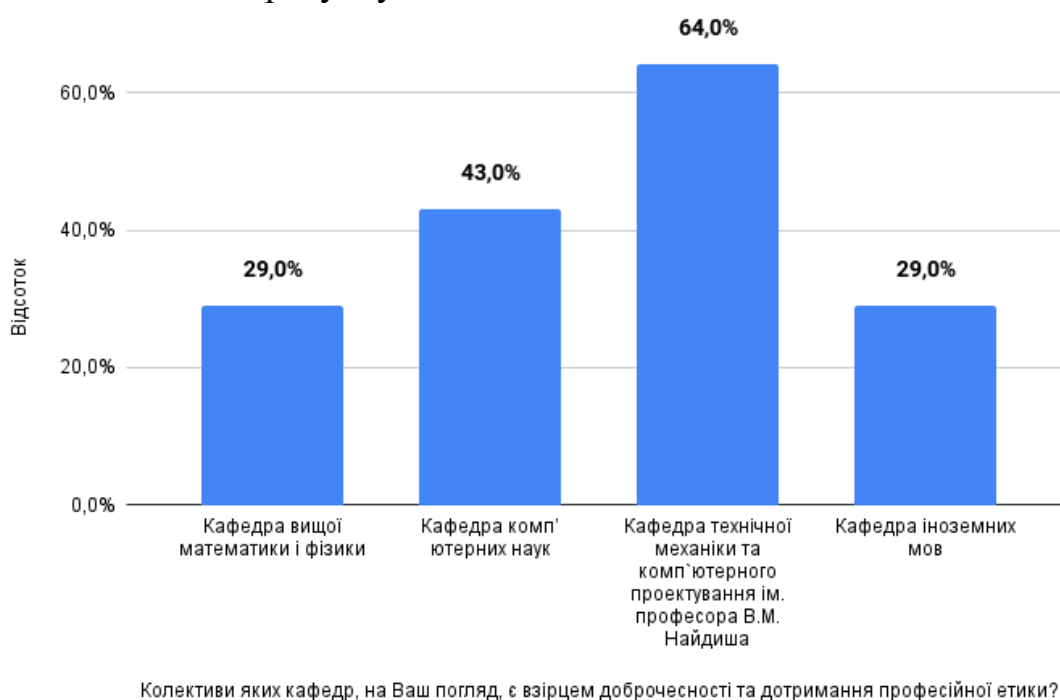

Рисунок 10 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз результатів опитування показує, що кафедру технічної механіки та комп'ютерного проектування ім. професора В.М. Найдиша вказали 64% здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр», як взірць доброчесності та дотримання професійної етики.

11. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: *Які викладачі, на Ваш погляд, є ВЗІРЦЕМ ДОБРОЧЕСНОСТІ та дотримання професійної етики?* Дали відповіді 3 (17,6%) з 17 респондентів.

Висновки

Всього в опитуванні взяли участь **17 респондентів** (здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр») 1-го і 2-го курсів, що склало **100%** від загальної кількості здобувачів за освітньою програмою «Комп'ютерне проектування і дизайн».

Моніторинг оцінювання здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти академічної доброчесності показав, що студенти вважають рівень доброчесності та якості освіти в університеті як дуже високий. Взірцем доброчесності 64% респондентів вважають колектив кафедри «Технічна механіка та комп'ютерне проектування ім. професора В.М. Найдиша». Якістю вищої освіти в ТДАТУ студенти задоволені, та оцінили з них 11,8% респондентів на рівні «дуже високий», а «загалом достатньо високий» 70,6% респондентів. Однак, невеликий відсоток респондентів зазначив, що робили недоброчесні дії для того, щоб не робити особисто реферат або курсову роботу для того, щоб отримати потрібну оцінку.

Щодо корупції в ТДАТУ, то респонденти у кількості 64,7% відповіли, що їх корупція не стосується зовсім». А такий варіант, як «корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і студенти, і викладачі» отримав 0% відповідей студентів.

Після опрацювання анкети пропонується провести такі заходи:

1) Провести позапланове засідання гаранта освітньої програми:

- із робочою групою та викладачами, які задіяні в освітньому процесі за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерне проектування і дизайн» щодо попередження недоброчесних дій співробітниками та зробити акцент, що авторитет в освіті ґрунтується на якості підготовки випускників, їх глибоких знаннях, на унікальних освітніх традиціях, школах наукової творчості викладачів та студентів, що дозволяє не лише передати фундаментальні знання, а й зорієнтувати на саморозвиток та самовдосконалення та наголосити на тому, що під час проведення занять необхідно керуватися принципами «нульової толерантності» будь-яких проявів корупції і вживати всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції згідно з [Антикорупційною програмою ТДАТУ](#) та дотримуватись [Кодексу честі](#).

- попередити викладачів, які ведуть курсові роботи (проекти) на спеціальності 131 «Прикладна механіка» за ОПП «Комп'ютерне проектування і

дизайн» про те, що з метою підвищення якості освітнього процесу і забезпечення ефективної системи запобігання академічного плагіату в курсових роботах (проектах) здобувачів вищої освіти слід керуватися [Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ТДАТУ](#);

- розробити заходи, які будуть спрямовані на профілактику видів академічної недоброчесності;

2) Кураторам груп 11 ПМ та 21ПМ провести позапланові кураторські години з тим, щоб довести до здобувачів вищої освіти інформацію про адміністративну та кримінальну відповідальність за порушення академічної доброчесності та чітко прописати санкції за невиконання вимог академічної доброчесності. Також наголосити на тому, що в університеті працює система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного, робота якої керується [Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ТДАТУ](#).

Гарант ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн»
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
к.т.н., доцент

Олександр МАЦУЛЕВИЧ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Радміла СКЛЯР